

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2014. gada 26.martā

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

224. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: J.Asaris, A.Kronbergs, J.Dambis, D.Baltiņa, J.Zilgalvis, A.Lapiņš, I.Tapiņa, I.Purmale, I.Staša-Šaršūne.

Konsultanti:

G.Princis – Rīgas pilsētas arhitekta birojs

V.Brūzis – Rīgas pilsētas Būvvalde

U.Bratuškins – Rīgas Tehniskā universitāte

V.Cielava - jurists

Projektu pārstāvji:

V.Voits – SIA „Elizabetes 12”;

D.Krēgere – SIA „AD Darbnīca”, projekts Strēlnieku ielā 9;

A.Lismane – SIA „Sarma & Norde Arhitekti”, projekts Raiņa bulvārī 5 un 6;

A.Sīlis – projekts kvartālā starp Jāņa ielu 6, Kalēju ielu 27, Audēju ielu 12.

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: A.Rupenheite

Sēdi atklāj: 15.00

1.

Padomes 224. sēdes darba kārtība (pielikums nr. 1)

Padome apstiprina sēdes darba kārtību bez izmaiņām.

2.

Padomes 225. sēde

Padome vienojas sasaukt nākošo 225.sēdi 16.aprīlī plkst. 15.00.

3.

Dzīvojamās ēkas Elizabetes ielā 12 rekonstrukcijas tehniskais projekts;

iesniedzējs: SIA „Elizabetes 12”

Ziņo: Projekta pasūtītājs informē par risinājumu. Izskatāmais jautājums ir par pagalma fasādes pacelšanu, kur izstrādāti dažādi risinājuma varianti.

A.Kronbergs secina, ka no iesniegtajiem risinājumiem vispieņemamākais ir izstrādātais risinājums Nr.4.

J.Dambis norāda, ka iesniegtie materiāli nesniedz priekšstatu par objekta iekļaušanos pilsētvidē, ņemot vērā tā publisko uztveramību.

Arhitekta informē, ka būtu ieinteresēta saglabāt atsevišķas vēsturiskā ķieģeļa detaļas fasādē.

Padome konstatē, ka: 1) iepriekš ir izskatīts risinājums, kurā netika atbalstīta terases veidošana;

2) projekts ir iesniegts saskaņošanai VKPAI, kas ieteikusi saglabāt ķieģeļu fasādi, kuras risinājumu nepieciešams iesniegt atkārtoti institūcijās izskatīšanai.

4.

Ēkas fasādes rekonstrukcijas priekšlikums Strēlnieku ielā 9;

iesniedzējs: D.Krēgere.

Ziņo: projektētāja informē par iesniegto risinājumu. Izskatāmais jautājums ir par četrus esošos balkonus saglabāšanu, kuri šobrīd ir avārijas stāvoklī. Īpašnieks vēlas atjaunot ēkas fasādi. Balkonu atjaunošana prasa papildus iejaukšanos fasādes apmetumā un daļā iekštelpu, jo konstrukcijas ir stāvoklī, kas prasa to pastiprināšanu. Iespējamais variants, nesaglabājot esošos balkonus, piedāvā risinājumu ar izbūvētiem franču balkoniem.

D.Baltiņa: atkārtoti paužu savu viedokli, ka balkonu likvidācija nav pieļaujama, tie jā saglabā, kā raksturīga iezīme un vērtība Rīgas vēsturiskajā centrā. Ļoti novērtēju ēkas īpašnieku gatavību saglabāt esošos balkonus, neskatoties uz papildus ieguldījumiem, ko tas prasa.

A.Lapiņš: atbalstu balkonu saglabāšanu un uzskatu, ka tehniskais risinājums tā īstenošanai būtu diezgan vienkāršs.

J.Dambis: arhitektoniski izteiksmīgai fasādei noteikti jācenšas saglabāt balkonus un šajā situācijā tas nav tehniski sarežģīti.

Padome balso par lēmumu: saglabāt ēkas Rīgā, Strēlnieku ielā 9 balkonus esošā vēsturiskā un arhitektoniskā veidolā.

Par – 9 – J.Asaris, A.Kronbergs, J.Dambis, D.Baltiņa, J.Zilgalvis, A.Lapiņš, I.Tapiņa, I.Purmale, I.Staša-Šaršūne;

Pret – 0;

Atturas – 0.

Padomes lēmums: saglabāt ēkas Rīgā, Strēlnieku ielā 9 balkonus esošā vēsturiskā un arhitektoniskā veidolā.

5.

Ēku Raiņa bulvārī 5 un Raiņa bulvārī 6 (9.grupa, 13. un 14. grunts) pārveidošanas iespējas;

iesniedzējs: „Sarma & Norde Arhitekti”.

Ziņo: Projektētāja pārstāvis informē par projektu. Ēka Raiņa bulvārī 5 ir vietējas nozīmes arhitektūras piemineklis, ēka Raiņa bulvārī 6 ir kultūrvēsturiski vērtīga ēka. Jautājums par jumta izbūvju pieļaujamību ēku Raiņa bulvārī 6 lit.1 un lit. 2 rekonstrukcijā, nolūkā palielināt viesnīcas numuru skaitu. Jumta rekonstrukcijā paredzēts divslīpu jumts, izmaiņas nav redzamas no publiskās ārtelpas skatupunktiem.

D.Baltiņa: uzskatu, ka jumta izmaiņas nav pieļaujamas, jo ēka ir gan vēsturiski nozīmīga, gan arhitektoniski vērtīga, tādēļ saglabājama pašreizējā veidolā. Arguments, ka izmaiņas nav redzamas, nav pamatots – ēka tiek pārveidota, iejaucoties tās vēsturiskajā veidolā, kas ir redzams, apdzīvojot ēku. Jāizvērtē, vai iekšpagalmā nepieciešams papildus apjoms, kas no Raiņa pieminekļa puses un viesnīcas *Latvija* ir redzams. Jumta logi nedrīkst parādīties arī daļā, kur tiek saglabāts jumts. Aicinājums saglabāt visus skursteņus un tos atjaunot, nevis tikai daļu, par kuriem pat vēl nav skaidrība. Pievērst uzmanību ieejas mezgla risinājumam: nevajadzētu nekādā veidā iejaukties un apskādēt Raiņa bulvāra promenādi – šim jautājumam jāpievērš īpaša uzmanība, tieši saistībā ar piekļuves iespējām, lai netraucētu gājēju plūsmu pa gājēju ceļu.

A.Lapiņš: kvartālu kopumā skatoties, ir gan vienslīpu, gan divslīpu jumti, lai gan nav līdz galam skaidrs, vai tas ir sistēmiski veidojies. Ja veiktu izpēti un šo sistēmu izprastu, tad varētu risināt jumta izmaiņu. Neuzskatu, ka terase risināma piedāvātajā variantā.

J.Dambis: neatbalstu iesniegto jumtu risinājumu un aicinu uzmanīgi attiekties pret jebkādiem šī jumta pārveidojumiem.

G.Princis: uzskatu, ka konceptuāli jumta formas izmaiņas ir tolerantas, praktiskas un pragmatiskas, iespējams turpināt darbu. Pastiprināti vērst uzmanību transporta piekļuvei. Ir zināmi slikti piemēri pilsētā, kas deformē gājēju kustību.

I.Tapiņa: jautājuma par jumta piedāvājumu, ir iesniegts korekts un pieļaujams risinājums. Nav pārliecinoši, vai var tikt veidota laba viesnīca dēļ transporta plūsmas problēmām.

I.Purmale: neatbalstu jumta pārveidojumu. Ar vienslīpu jumtu ēka ir īpaša un nepieciešams to saglabāt esošā izskatā.

U.Bratuskins: Aplūkojot jumtu risinājumus tuvākajā apkārtnē, secinu, ka tikai vēl vienai ēkai ir vienslīpu jumts, līdz ar to no šī viedokļa nav lielu iebildumu jumta pārveidojumam. Likums nosaka, ka jumta formas izmaiņas pieļaujamas atsevišķos gadījumos, kas šajā situācijā nav saskatāma. Līdz ar to tas ir likuma interpretēšanas jautājums, jo profesionāli tas ir iespējams.

I.Staša-Šaršūne: neatbalstu piedāvātās jumta izmaiņas.

J.Asaris: Svarīgi, lai ēkai tiek piešķirta funkcija, jo tā ir ilgu laiku bijusi neizmantota. Jumtu sakārtošana ir iespējama. Pagalmā piedāvātais jaunais korpuss nav pieļaujams, kas būs ļoti uztverams no noteiktiem skatupunktiem.

J.Zilgalvis: objekts ir arhitekta radošs darbs, kas īstenots pēc viņa ieceres un balstoties uz noteiktiem apsvērumiem, tādēļ uzskatu, ka nav nepieciešams to mainīt.

A.Kronbergs: uzskatu, ka ēkām ir jāattīstās un to ir iespējams darīt. Jumta pārveidojums ietekmē viesnīcas funkciju tās apjoma ziņā – rada iespēju izvietot ievērojamu skaitu numuru. Uzskatu, ka šie ne pārāk ietekmējoši pārveidojumi varētu tikt īstenoti, īpaši, ja ēkas nav kultūras pieminekļi, bet gan kultūrvēsturiski vērtīgas ēkas.

Pasūtītājs apliecina, ka 30 numuru izmaiņas būtiski ietekmē viesnīcas funkciju. Pasūtītājs ir gatavs atjaunot interjerus ēkās.

D.Baltiņa: svarīgi izsaukt vēstures brigādi, kas fiksē visu, kas ēkā ir saglabājies no leikšlietu ministrijas funkciju laika, jo tiklīdz funkcija tiks mainīta un tā tiks iztīrīta, tas būs zudis. Jāsavāc materiāls priekš kopējās atmiņas. Jautājums par šāvienu brūcēm fasādē – konceptuāls jautājums, ko ar tām darīt. Ir piemēri pasaulē, kur tās apzināti saglabā, ir piemēri, kas tās aiztaisa ciet. Tas ir konceptuāls jautājums, kas jāpārrunā ar vēsturniekiem.

Projektētāja pārstāve informē, ka šis jautājums tiks ņemts vērā.

J.Dambis: jāņem vērā normatīvo aktu regulējums – Ministru kabineta noteikumi nosaka, ka šajā vietā ļoti vērtīgām un vērtīgām ēkām saglabājama vēsturiskā jumta forma. Izņēmumi pieļaujami, ja pārveidojumi uzlabo jumta ainavu. Tas ir tādos gadījumos, ja ir bijuši pārveidojumi, kas disharmonē ar apkārtējo vidi. Ja nav redzams uzlabojums un pamatojums ar spēcīgu argumentāciju, nav tiesības pieņemt pozitīvu lēmumu par jumtu pārveidojumu.

Padome balso par lēmumu: Atbalstīt iesniegto ēku kompleksa attīstības priekšlikumu to pārveidošanai par viesnīcu, iesakot pārvērtēt jaunā sešstāvu būvobjekta izmēru pagalmā, to samazinot, nolūkā iekļauties vēsturiskajā vidē. Būvobjekta risinājumu atkārtoti skatīt Padomē pēc izskatīšanas institūcijās. Nodrošināt vēsturisko vērtību un uzslāņojumu ēkās izpēti un saglabāšanu. Ievērtēt transporta risinājumus, kas nodrošina iekļaušanos pilsētas transporta plūsmā.

Par – 9 - J.Asaris, A.Kronbergs, J.Dambis, D.Baltiņa, J.Zilgalvis, A.Lapiņš, I.Tapiņa, I.Purmale, I.Staša-Šaršūne;
Pret – 0;
Atturas – 0.

Padomes lēmums: Atbalstīt iesniegto ēku kompleksa attīstības priekšlikumu to pārveidošanai par viesnīcu, iesakot pārvērtēt jaunā sešstāvu būvprojoma izmēru pagalmā, to samazinot, nolūkā iekļauties vēsturiskajā vidē. Būvprojoma risinājumu atkārtoti skatīt Padomē pēc izskatīšanas institūcijās. Nodrošināt vēsturisko vērtību un uzslāņojumu ēkās izpēti un saglabāšanu. Ievērtēt transporta risinājumus, kas nodrošina iekļaušanos pilsētas transporta plūsmā.

Padome balso par lēmumu: Atbalstīt piedāvāto jumta pārveidojumu risinājumu, saskaņā ar iesniegto metu.

Par – 1 – A.Lapiņš;
Pret – 4 – I.Purmale, J.Dambis, D.Baltiņa, I.Staša-Šaršūne;
Atturas – 4 – A.Kronbergs, I.Tapiņa, J.Asaris, J.Zilgalvis.

Padomes lēmums: Neatbalstīt piedāvāto jumta pārveidojumu risinājumu, saskaņā ar iesniegto metu.

Ņemot vērā, ka iesniedzējs par 6. jautājumu - zemesgabala Kaļķu ielā 11A sadali nav ieradies, tiek mainīta darba kārtības jautājumu secība, un Padome kā nākošo izskata 7.jautājumu.

J.Zilgalvis atstāj sēdi.

6.

Viesnīcas ēka kvartālā starp Jāņa ielu 6, Kalēju ielu 27, Audēju ielu 12 būvniecības attīstības priekšlikums; iesniedzējs: SIA SZK un Partneri, SIA SANDTP-ARCHITECTS+ASSOCIATES, LTD

Ziņo: A. Sīlis informē par risinājumu.

Izskatāmais jautājums par to, kādā veidā iespējams turpināt konkursa risinājumu un kādi būtu ieteikumi.

Padome secina, ka, ja ir noticis konkurss, tad tas ir saistošs. Tomēr konkursa nosacījumi ir bijuši citi, nekā šobrīd spēkā esošie noteikumi.

A.Sīlis informē par konkursa rezultātu protokolu.

G.Princis: Konkursa rezultātā bija noteikts īpašniekam risināt tālāk projektu – ja īpašnieks ir vienojies ar autoru, tad kādā no nākamajām sēdēm varētu apstiprināt kādu no risinājumu versijām un noteikt pamatprincipus, kā to attīstīt.

J.Dambis: Diskusijās par konkursa rezultātu izvērtēšanu tika panākts pieņemams risinājums - konkurss, kas notikuši ne vairāk kā pirms 7 gadiem, var uzskatīt par notikušiem, atbilstoši likuma prasībām. Šis laika periods ir pamatots ar krīzes laiku ekonomikā, kas aizkavēja daudzu projektu attīstību un netika īstenotas konkursu uzvarētāju idejas. Jāskatās, vai no abām institūcijām bijuši pārstāvji žūrijā.

Šajā situācijā varētu atzīt konkursu par notikušu, mūsu definētie principi ir ievēroti un īpašnieks ir paudis gatavību ievērot spēkā esošās būvniecības normas. Variants ar mākslas pieskaņu ir veiksmīgāks, bet konkrētais risinājums jāizvērtē, kad autori to būs tālāk attīstījuši. Ļoti svarīgi pievērst uzmanību tam, kā objekts iekļausies pilsētvidē, augstumam un jumtu ainavai.

I.Tapiņa: materiālus iespējams izmantot kā izejas datus turpmākajā darbā pie projekta. Turpmākā projekta saskaņošana būs ierastajā kārtībā.

Nepieciešams atgriezties pie jautājuma, kā skatīt arhitektūras ideju konkursu risinājumus un pieņemt Padomes kritērijus un secinājumus.

D.Baltiņa: uzskatu, ka jautājums tiek pārāgri skatīts Padomē, jo šobrīd nav skaidra konkrētā situācija, kas tiks īstenota un kā risināsies zemes iegādes jautājums.

J.Dambis: Projektētāja pārstāvis skaidri izklāstīja situāciju – ja potenciālais pircējs vēlas iegādāties zemi, tad viņš vēlas noskaidrot, kādas ir prasības attiecībā uz īpašumu. Tādēļ Padomei jāpasaka skaidri, vai uzskata konkursu par notikušu un vai rezultāti ir pieņemami. Ja konkurss ir noritējis atbilstoši prasībām par nolikumu un žūriju, tad nav pamata neatzīt rezultātus par spēkā esošiem. Konkurss tiek organizēts par arhitektūras ideju, un rezultāts ir šī jaunā ideja, kuru realizējot, jāievēro normatīvie akti.

A.Sīlis apliecina, ka potenciālais zemes īpašnieks ir ieinteresēts darījumā, ja būs iespējams realizēt konkursa risinājumu, ņemot vērā normatīvo aktu prasības.

I.Purmale atstāj sēdi, savu balsojumu nodod A.Kronbergam.

I.Tapiņa: Padomes lēmums vēl nebūs garantija īpašniekam, vai varēs realizēt šādu būvi, jo ir tiesiskie apstākļi, ar kuriem jārēķinās.

J.Dambis: Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likuma 14.pants nosaka, ka jaunu ēku būvniecība Rīgas vēsturiskā centra teritorijā pieļaujama tikai pēc atklātos arhitektūras konkursos iegūtiem projektiem, to publiskas izvērtēšanas un izskatīšanas padomē. Līdz ar to likums paredz, ka īpašnieks īstenotu nevis lētāko risinājumu, bet godīgā sacensībā iegūtu ideju. Šobrīd Padomei jāizvērtē, vai atzīstam konkursu par notikušu vai nē, atbilstoši likuma 14.pantam.

V.Cielava norāda, ja Padome šobrīd atzīst konkursa rezultātus par spēkā neesošiem, skaidri jānorāda, kādi jauni tiesiski apstākļi neļauj realizēt konkursā uzvarējušo ideju.

G.Princis: Šobrīd Padomē nav iesniegums, ar kuru vērsies pats īpašnieks, kas ir būtisks tiesisks aspekts, lai nepieņemtu galīgo lēmumu par konkursu, līdz ar to šis jautājums nav par konkursa likumību vai nē.

Padome diskutē par jautājumu iesniegšanas kārtību un personām, kas pilnvarotas iesniegt jautājumus izskatīšanai Padomē.

Padome balso par lēmumu: Padome principā atzīst konkursu par viesnīcas ēku kvartālā starp Jāņa ielu 6, Kalēju ielu 27, Audēju ielu 12 būvniecības attīstības priekšlikumu par notikušu, bet lūdz tālākajā projektēšanas procesā veikt papildinājumus risinājumā atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

Par – 7 - J.Asaris, A.Kronbergs, J.Dambis, A.Lapiņš, I.Tapiņa, I.Staša-Šaršūne, I.Purmale;

Pret – 0;

Atturas – 1 – D.Baltiņa.

Padomes lēmums: Padome principā atzīst konkursu par viesnīcas ēku kvartālā starp Jāņa ielu 6, Kalēju ielu 27, Audēju ielu 12 būvniecības attīstības priekšlikumu par notikušu, bet lūdz tālākajā projektēšanas procesā veikt papildinājumus risinājumā atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

7.

Zemesgabala Kalķu ielā 11A sadale; Iesniedzējs: Valsts nekustamie īpašumi.

Kvoruma trūkuma dēļ, jautājums netiek izskatīts. Jautājums tiks iekļauts nākamās Padomes sēdes darba kārtībā.

Sēdi slēdz 18.30

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

D.Baltiņa

J.Asaris

J.Dambis

A.Lapiņš

I.Purmale

I.Staša-Šaršūne

I.Tapiņa

J.Zilgalvis

Sēdei protokolēja:

A.Rupenheite